

**WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA DLA PSM
W OPOLU**

SPECJALNOŚĆ INSTRUMENTALISTYKA

SPECJALIZACJA - FLET

PIERWSZY ETAP EDUKACYJNY

CYKL 4-LETNI

Opracowane przez: mgr Mariolę Fedorowicz

Opracowane w oparciu o Rozporządzenie Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie podstaw
programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego
w publicznych szkołach artystycznych.

Opole 2017

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

- 1) szanowanie dziedzictwa kulturowego swojego i innych narodów;
- 2) przestrzeganie zasad kultury, etyki i prawa autorskiego;
- 3) zdobywanie wiedzy niezbędnej do rozwijania gry na instrumencie i do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym;
- 4) poznanie i stosowanie zasad dotyczących występów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i stroju;
- 5) wykazywanie wrażliwości artystycznej w kreatywnym realizowaniu zadań;
- 6) rozwijanie pasji muzycznych przez podejmowanie inicjatyw artystycznych;
- 7) publiczne prezentowanie swoich dokonań;
- 8) prawidłowe operowanie aparatem gry podczas gry na instrumencie;
- 9) czytanie nut ze zrozumieniem, umiejętność wykonywania *a vista* prostych utworów muzycznych;
- 10) umiejętność wykorzystywania wiedzy ogólnomuzycznej oraz umiejętności do świadomego wykonywania utworów;
- 11) świadome wykorzystywanie słuchu muzycznego w działaniach praktycznych;
- 12) umiejętność realizacji wskazówek wykonawczych ze zrozumieniem;
- 13) umiejętność oceny jakości wykonywanych zadań;
- 14) umiejętność pracy w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu oraz świadomość współodpowiedzialności za efekt tej pracy;
- 15) integracja i współpraca z członkami zespołu;
- 16) umiejętność budowania relacji opartych na zaufaniu;
- 17) wykazywanie się w działaniu aktywną postawą;
- 18) umiejętność organizacji swojej indywidualnej pracy;
- 19) systematyczne rozwijanie swoich umiejętności;
- 20) umiejętność wykorzystywania technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
- 21) umiejętność przewidywania skutków podejmowanych działań;
- 22) przygotowanie do kontynuowania nauki;
- 23) umiejętność skutecznego radzenia sobie ze stresem, w szczególności z tremą.

Wymagania edukacyjne:

1. Rozbudzenie zainteresowania muzyką

Uczeń rozwija uzdolnienia muzyczne i predyspozycje do gry na flecie - odpowiednio do wieku; zdobywa wiedzę o muzyce, zna podstawowe pojęcia i terminy muzyczne. Chętnie uczestniczy w życiu muzycznym i kulturalnym.

2. Opanowanie podstaw gry na instrumencie

Uczeń zna możliwości techniczne instrumentu i stara się w prawidłowy sposób wykorzystywać metody pracy z fletem.

3. Wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności w praktyce

Uczeń realizuje indywidualnie i zespołowo projekty w zakresie swojej specjalności.

4. Czynny udział w życiu muzycznym

Uczeń posiada niezbędne umiejętności w zakresie występów publicznych.

5. Przygotowanie do dalszej edukacji muzycznej

Uczeń jest przygotowany do kontynuacji nauki w szkole muzycznej II st. oraz do świadomego odbioru muzyki.

6. Udział w przesłuchaniach CEA odbywających się co dwa lata, do których typuje szkoła.

7. Obowiązkowy udział w koncertach szkolnych, audycjach sekcyjnych i klasowych i przesłuchaniach co najmniej raz w każdym semestrze.

Cele kształcenia – wymagania szczegółowe.

1. Rozbudzenie zainteresowania muzyką. Uczeń:

1. uczęszcza na koncerty
2. interesuje się muzyką
3. zna historię swojego instrumentu oraz literaturę fletową odpowiednią do etapu nauczania
4. gra wyznaczone przez pedagoga (z uwzględnieniem upodobań ucznia) utwory o zróżnicowanym charakterze
5. muzykuje w zespole, ucząc się jednocześnie współpracy i odpowiedzialności
6. zna i stosuje podstawowe pojęcia i terminy muzyczne, w szczególności: dźwięk, melodia, harmonia, rytm, agogika, metrum, artykulacja, dynamika, tonacja, gama, pasaż, akord
7. wykorzystuje poznaną wiedzę na temat epok, stylów i kompozytorów w pracy nad utworami
8. wykazuje szczególne zainteresowanie grą na instrumencie

2. Opanowanie podstaw gry na instrumencie. Uczeń:

1. zna budowę fletu, potrafi dbać o instrument
2. potrafi samodzielnie złożyć i rozłożyć instrument
3. zna podstawy techniki oddechu i zadęcia, niezbędne do dalszego rozwoju
4. kontroluje i właściwie prowadzi strumień powietrza
5. zna i stosuje prawidłową postawę podczas gry na instrumencie oraz poprawnie układa ręce i palce
6. zna i stosuje podstawowe rodzaje artykulacji, w szczególności legato i non legato
7. zna i stosuje podstawowe określenia dynamiczne, takie jak: piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo
8. prawidłowo odczytuje i realizuje oznaczenia tempa
9. właściwie odczytuje i realizuje struktury rytmiczne w wykonywanych utworach
10. potrafi nastroić instrument z pomocą nauczyciela oraz dba o prawidłową intonację
11. dysponuje podstawową biegłością palcową
12. zna zasady notacji muzycznej
13. dba o estetykę wykonania i jest wrażliwy na jakość dźwięku
14. zrealizował przewidziane programem nauczania zadania techniczno-wykonawcze

3. Wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności w praktyce. Uczeń:

1. samodzielnie i bezbłędnie odczytuje łatwy, dostosowany do jego możliwości zapis nutowy, uwzględniając metrykę, dynamikę i agogikę
2. interpretuje utwory pod kierunkiem pedagoga, zgodnie z kanonami stylu i formy muzycznej, wyraża emocje i charakter utworu
3. samodzielnie i efektywnie ćwiczy oraz koryguje popełniane błędy
4. poprawnie wykonuje z pamięci wyznaczony przez pedagoga utwór lub ćwiczenie
5. jest przygotowany do gry z akompaniamentem i w zespołach kameralnych
6. muzykuje w zespole, ucząc się jednocześnie współpracy i odpowiedzialności

4. Przygotowanie do występów publicznych. Uczeń:

1. odpowiedzialnie i świadomie przygotowuje się do występów publicznych
2. koncentruje się zarówno przed grą, jak i podczas występu przed publicznością
3. dokonuje prawidłowej analizy własnej gry
4. bierze udział w popisach szkolnych i koncertach okolicznościowych
5. jest świadomym odbiorcą sztuki i kultury

KLASA I

Zadania techniczno – wykonawcze:

- wiadomości z zakresu historii instrumentu,
- budowa instrumentu i sposoby jego pielęgnacji,
- prawidłowa postawa podczas gry na instrumencie,
- układ rąk i palców, zasady palcowania,
- technika wydobycia dźwięku i zadęcia, rola warg, języka, krtani,
- technika oddechu – rodzaje oddechu, rola przepony i mięśni brzucha,
- kształtowanie dźwięku na przykładach długich wartości nut,
- nauka gry z nut,
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Ćwiczenia techniczne:

Gamy i pasaże majorowe do 2 znaków przykluczowych:

- całymi nutami, półnutami i ćwierćnutami,
- w obrębie dwóch oktaw,
 - artykulacja non legato,
 - w tempie wolnym,
 - w dynamice mezzoforte.
- do 6 etud - ćwiczeń zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych.

Treść przesłuchania końcoworocznego:

- gama i pasaż majorowy, non legato, w tempie wolnym
- etiuda lub ćwiczenie
- utwór solowy lub z akompaniamentem – z pamięci.

KLASA II

Zadania techniczno- wykonawcze:

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- wyrabianie biegłości palców,
- wprowadzenie ćwiczeń oddechowych,
- doskonalenie techniki zadęcia,
- wprowadzenie ćwiczeń artykulacji legato i pojedyncze staccato,
- stopniowanie dynamiki,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem.
- gamy i pasaże majorowe i minorowe (harmoniczne i melodyczne) do 2 znaków
 - w obrębie dwóch oktaw,
 - artykulacja non legato i legato,
 - w tempie umiarkowanym,
 - w dynamice mezzoforte.
- do 6 etiud zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- obligatoryjny udział w audycji sekcyjnej lub klasowej (przynajmniej raz w semestrze),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Program przesłuchania śródrocznego:

- gama majorowa i minorowa (harmoniczna i melodyczna), pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody tercjowe w gamie majorowej
- dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- utwór solowy lub z akompaniamentem – z pamięci

Program egzaminu promocyjnego:

- gama majorowa i minorowa (harmoniczna i melodyczna), pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody tercjowe w gamie majorowej
- dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- utwór solowy lub z akompaniamentem – z pamięci.

KLASA III

Zadania techniczno-wykonawcze:

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
 - wyrabianie biegłości palców,
 - rozwijanie świadomej wyobraźni muzycznej – wibracja,
 - ćwiczenia oddechowe,
 - sposoby wykonywania ozdobników; przednutki, mordenty,
 - nauka czytania nut a vista,
 - stopniowanie dynamiki,
 - rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem
- gamy i pasaże majorowe i minorowe (harmoniczne i melodyczne):
- w obrębie dwóch i trzech oktaw,
 - artykulacja legato i non legato,
 - w tempie umiarkowanym,
 - w dynamice mezzoforte,
- pochody tercjowe.
 - do 6 etiud zawierających różne problemy techniczne,
 - do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
 - ewentualnie – w zależności od możliwości ucznia – utwór cykliczny, do wyboru całość lub część: sonatiny, sonaty, wariacji, koncertu, suity,
 - obligatoryjny udział w audycji sekcyjnej lub klasowej (przynajmniej raz w semestrze),
 - podstawy wiedzy o prawie autorskim,
 - praca nad opanowaniem tremy.

Program przesłuchania śródrocznego:

- gama majorowa i minorowa (harmoniczna i melodyczna), pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody tercjowe w gamie majorowej
- dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- utwór solowy lub z akompaniamentem – z pamięci.

Program egzaminu promocyjnego:

- gama majorowa i minorowa (harmoniczna i melodyczna), pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody tercjowe w gamie majorowej
- dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- utwór solowy lub z akompaniamentem – z pamięci.

KLASA IV

Zadania techniczno – wykonawcze:

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- wyrabianie biegłości palców,
- doskonalenie techniki zadęcia i techniki oddechowej,
- wprowadzanie artykulacji legato i pojedyncze staccato,
- sposoby wykonywania ozdobników; obiegniki, tryle,
- wprowadzanie zagadnienia interpretacji utworów,

- nauka czytania nut a vista,
- stopniowanie dynamiki,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem,
- gamy i pasaże majorowe i minorowe (harmoniczne i melodyczne):
 - w obrębie dwóch i trzech oktav,
 - artykulacja legato, non legato i staccato,
 - w tempie umiarkowanym, sukcesywnie zwiększanym,
 - w dynamice piano, mezzoforte, forte
- pochody tercjowe,
- gama chromatyczna,
- do 6 etiud zawierających różne problemy techniczne,
- utwór cykliczny (koncert, sonata, sonatina, suite, wariacje),
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamente.,
- obligatoryjny udział w audycji sekcyjnej lub klasowej (przynajmniej raz w semestrze),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Program przesłuchania śródrocznego:

- gama majorowa i minorowa (harmoniczna i melodyczna), pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody tercjowe w gamie majorowej
- dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- utwór solowy lub z akompaniamentem – z pamięci.

Program egzaminu promocyjnego - końcowego:

Poprawne wykonanie dwóch etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej, jednego utworu cyklicznego z akompaniamentem, jednego utworu solowego lub z akompaniamentem. Na pamięć należy wykonać część lub całość utworu cyklicznego lub utwór dowolny.

KRYTERIA OCENIANIA

Stopień CELUJĄCY otrzymuje uczeń, który:

- dokładnie opanował materiał ze wszystkich działów programu, a ponadto posiadał wiedzę i umiejętności wykraczające poza program
- samodzielnie rozwiązuje problemy warsztatowe, techniczne i interpretacyjne , poszukuje różnych sposobów ich rozwiązywania, wnikliwie analizuje materiał teoretyczny i umiejętnie stosuje go w praktyce
- na egzaminach prezentuje umiejętności wykraczające poza program
- na lekcjach jest bardzo aktywny
- osiąga pozytywne oceny również z innych przedmiotów
- bierze udział w konkursach i przesłuchaniach regionalnych i ogólnopolskich
- aktywnie uczestniczy w życiu szkoły

- wykazuje duże zainteresowanie muzyką oraz sztuką w ogóle

Stopień BARDZO DOBRY otrzymuje uczeń, który:

- dokładnie opanował zaplanowany materiał nauczania (praktyczny i teoretyczny), potrafi stosować zdobyte wiadomości do rozwiązywania różnych zadań i problemów
- na lekcjach jest aktywny
- samodzielnie i systematycznie przygotowuje się do zajęć
- uczestniczy w konkursach, przesłuchaniach, koncertach i audycjach szkolnych

Stopień DOBRY otrzymuje uczeń, który:

- opanował wymagania edukacyjne w stopniu pozwalającym sprawnie rozwiązywać typowe problemy wykonawcze
- samodzielnie rozwiązuje problemy nie wykraczające poza program nauczania
- jest aktywny na zajęciach, sprawnie realizuje polecenia nauczyciela podczas zajęć
- pracuje systematycznie
- uczestniczy w koncertach i audycjach szkolnych

Stopień DOSTATECZNY otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe umiejętności i wiadomości nie przekraczające wymagań edukacyjnych
- rozwiązuje problemy typowe o niewielkim stopniu trudności
- na lekcjach śledzi uważnie ich przebieg i sygnalizuje występujące trudności w zrozumieniu materiału
- do zajęć przygotowuje się w miarę systematycznie
- uczestniczy w koncertach i audycjach szkolnych

Stopień DOPUSZCZAJĄCY otrzymuje uczeń, który:

- słabo opanował materiał praktyczny i teoretyczny
- nie potrafi rozwiązywać problemów typowych, rozwiązuje problemy proste
- uważa na lekcjach i stara się w maksymalnym stopniu zrozumieć i opanować wymagania edukacyjne danej klasy
- w ramach pracy domowej słabo przygotowuje się do zajęć
- opuszcza zajęcia lub stale się spóźnia
- podczas audycji czy koncertów wypada słabo

Stopień NIEDOSTATECZNY otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje brak opanowania wiadomości i umiejętności podstawowych
- ma braki w opanowaniu materiału tak duże, że uniemożliwiają dalsze uczenie
- nie potrafi rozwiązywać problemów o elementarnym stopniu trudności i nie jest w stanie przygotować żadnej pracy domowej
- opuszcza zajęcia i nie uczestniczy w koncertach i audycjach szkolnych.